

Sadašnje stanje

U rujnu 2020. na prijenosnu i distribucijsku mrežu priključeno je ukupno 25 vjetroelektrana, s ukupnom odobrenom priključnom snagom 794,95 MW. U periodu 2021. - 2023. očekuje se priključak čak 545 MW vjetroelektrana na mrežu, tako da bi krajem sljedećeg trogodišnjeg razdoblja na prijenosnu mrežu moglo biti priključeno 1.274 MW vjetroelektrana. Među tim elektranama snagom se ističu VE Konavoska brda od 120 MW te VE Senj od 156 MW koja u probni pogon, prema planu, ulazi krajem rujna ove godine. U idućem trogodišnjem razdoblju planira se izgradnja i priključenje jedne nove elektrane - EL-TO Zagreb, blok L, snage 150 MW, za čije priključenje je sklopljen odgovarajući ugovor o priključenju.

Nove hidroelektrane

U postupku je proces revitalizacije četiri agregata u HE Zakućac, čime bi se ukupna priključna snaga HE Zakućac povećala za 52 MW, na ukupno 538 MW. U aktivnostima koje prethode sklapanju Ugovora o priključenju su HE Varaždin (+16 MW) i GTE Zagocha (kod Slatine) od 20 MW, koje bi se trebale priključiti na mrežu 2022. te GTE Legrad od 19,9 MW (očekuje se priključenje 2025.), dok je u tijeku izrada EOTRP-a za HE Kosinj od 33,7 MW i CHE Vinodol od 156/-159 MW - obje bi na mreži trebale biti 2024. Prethodnu elektroenergetsku suglasnost dobili su objekti snage 1.520 MW/990 MW, a to su RHE Vrdovo od 540/-490 MW, RHE Korita od 600/-500 MW te HE Senj 2 snage 380 MW.

Nove vjetroelektrane

Posljednjih godina HOPS je zaprimio velik broj zahtjeva za priključak novih vjetroelektrana, ukupne snage veće od 2554 MW. Projekti VE u RH imaju veličine izgradnje između 18 MW i 425 MW te se zbog sve većih snaga projekata razmatraju priključci i na 220 i 400 kV mrežu. Uz to, još dvije vjetroelektrane snage ukupno 30 MW imaju sklopljen ugovor o priključenju s HEP ODS-om.

U srednjoročnom razdoblju očekuje se još veća navala, jer je u tijeku izrada EOTRP-a za čak 1.372,9 MW vjetroelektrana, od kojih najveća VE Lički medvjed ima snagu čak 425 MW, dok brojni postojeći investitori povećavaju priključnu snagu na postojećim poljima u drugoj ili trećoj fazi (VE Vrataruša 2, VE Visoka, VE Zelovo, VE Danilo 2, VE Rudine 2, VE Korita A...). Uz to, prethodna elektroenergetska suglasnost izdana je za vjetroelektrane snage 411 MW. Do kraja planiranog desetogodišnjeg razdoblja na prijenosnu bi mrežu moglo biti priključeno (pod uvjetom da se svi navedeni projekti VE i ostvare) ukupno 1.274 (izgrađene + sklopljen UOP) + 30 (sklopljen UOP s HEP ODS-om) + 1372,9 (izrada EOTRP-a) + 411 (PEES), dakle ukupno 3087,9 MW vjetroelektrana, što je na razini vršnog opterećenja elektroenergetskog sustava države, ne računajući sve ostale proizvodne objekte.

Navala na sunčane elektrane

HOPS navodi 1.133 MW projekata za koje je u tijeku izrada EOTRP-a, koji će se rješavati zonskim priključcima jer kombiniraju tehnologije SE (352 MW) i VE (744 MW), a među njima se ističe i jedna baterijska pohrana energije, snage 50 MW u sklopu projekta VE Brda Umovi, snage 127,5 MW. HEP Proizvodnja planira 61,7 MW dobiti revitalizacijom hidroelektrana (HE Gojak, HE Senj, HE Rijeka i HE Orlovac).

HOPS navodi da se predviđa izlazak iz pogona za čak 478 do 611,3 MW HEP-ovih termoelektrana do 2030. a to su TE-TO Sisak, blok A i B, TE Plomin A, EL-TO Zagreb, blok A, dok je uvjetna dekomisija, ovisno o potrebi tercijarne rezerve i toplinskog konzuma, predviđena i za TE Rijeka, KTE Jertovec, EL-TO Zagreb, blok H i J te TE-TO Osijek, PTA A i B. Tu su još i korisnici koji su iskazali interes za priključak na prienosnu mrežu, a takvih je 585 MW, među njima su i INA-ina Rafinerija nafte Rijeka s 48 MW, Rimac automobili s postrojenjem od 15 MW i Našicecement te još 16 MW bez ugovora o priključenju i s dokumentacijom u različitim fazama izrade. Unutar elektroenergetskog sustava Hrvatske postižu se vršna opterećenja u iznosu do 3.200 MW, a instalirana snaga elektrana je 5.210,2 MW. Najveća opterećenja zabilježena su najčešće u prosincu i siječnju, između 18 i 20 sati, dok su maksimalne godišnje potrošnje zabilježene su 2017. i 2019. godine upravo ljeti, u srpnju i kolovozu. U 2019. elektrane su u mrežu isporučile 10.658 GW h, a potrošeno je 16.821 GW h.

Plan investicija

U HOPS-ovom planu investicija, koji je vrlo opsežan, ističe se da se izvršene analize ukazuju da je postojeći vod 220 kV Konjsko - Brinje nakon izgradnje VE Krš Pađene od 142 MW, kao i ostalih planiranih VE i SE, ugrožen pri ispadima voda 400 kV Melina -Velebit, ako je istodobno visoka proizvodnja HE i VE u Dalmaciji. Da bi se omogućio priključak većeg broja novih proizvodnih objekata u Dalmaciji, nužno je, do izgradnje novog 400 kV voda od Konjskog do Like i Meline, povećati prienosnu moć postojećeg 220 kV voda. Tamo gdje su zonski priključci planira se izgradnja novih trafostanica 400 (220)/110 kV, što će ovisiti o dinamici izgradnje novih proizvodnih objekata. Vlastite investicije HOPS-a u prienosnu mrežu u 2019. godini iznosile su prema planu 638,1 mil. kn, a realizirane su sa 77% (493 mil. kn), dok su priključenja realizirana s 80,3%. U periodu 2021. - 2030. planirane investicije HOPS-a iznose 5,75 mlrd. kn, od čega ulaganja investitora iznose 156,2 milijuna kuna.

Izvor: energetika-net.com